

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 310

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 8 aprilie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
184.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	2
185.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	2
D E C I Z I I A L E C U R Ţ I I C O N S T I T U Ţ I O N A L E		
	Decizia nr. 513 din 17 octombrie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 117 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală	3–6
A C T E A L E O R G A N E L O R D E S P E C I A L I T A T E A L E A D M I N I S T R A Ţ I E I P U B L I C E C E N T R A L E		
319.	— Ordin al ministrului energiei pentru modificarea art. 1 alin. (7) lit. b) din anexa la Ordinul ministrului energiei nr. 1.120/2024 privind aprobarea Schemei de ajutor de stat sub formă de contracte pentru diferență pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile de energie eoliană onshore și solară fotovoltaică	6
407.	— Ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru modificarea anexei nr. 5 la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.783/2021 privind natura informațiilor pe care contribuabilul/plătitorul trebuie să le declare prin fișierul standard de control fiscal, modelul de raportare, procedura și condițiile de transmitere, precum și termenele de transmitere și data/datele de la care categoriile de contribuabili/plătitori sunt obligate să transmită fișierul standard de control fiscal	7–8
848.	— Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor pentru aprobarea Planului de management al sitului Natura 2000 ROSPA0060 Lacurile Tașaul-Corbu	9
A C T E A L E Î N A L T E I C U R Ţ I D E C A S A Ţ I E Ș I J U S T I Ţ I E		
	Decizia nr. 41 din 17 februarie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	10–16

D E C R E T E
PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
privind eliberarea din funcție a unui judecător

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 201 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,
având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 422/2025,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Doamna Oprișănescu Simona, judecător cu grad profesional de curte de apel la Judecătoria Videle, în prezent inspector judiciar în cadrul Inspecției Judiciare — Direcția de inspecție pentru judecători, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
— interimar —
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

București, 8 aprilie 2025.
Nr. 184.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
privind eliberarea din funcție a unui judecător

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 201 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 40 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii,
având în vedere Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 421/2025,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Tudorache Gheorghe, judecător cu grad profesional de curte de apel la Tribunalul Giurgiu, în prezent inspector judiciar în cadrul Inspecției Judiciare — Direcția de inspecție pentru judecători, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
— interimar —
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

București, 8 aprilie 2025.
Nr. 185.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 513**

din 17 octombrie 2024

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 117 alin. (1) lit. a)
din Codul de procedură penală**

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 117 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Andrei Tilibașa în Dosarul nr. 1.060/829/2020/a1 al Judecătoriei Podu Turcului și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.620D/2021.

2. La apelul nominal lipsește autorul excepției. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, invocând Decizia Curții Constituționale nr. 215 din 2 iunie 2020.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 21 aprilie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 1.060/829/2020/a1, **Judecătoria Podu Turcului a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 117 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată de Andrei Tilibașa în procedura de cameră preliminară. Autorul excepției a fost trimis în judecată pentru comiterea infracțiunii de mărturie mincinoasă.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține, în esență, că norma procesual penală criticată este imprevizibilă și produce discriminare prin aceea că nu îi este permis martorului să refuze să dea declarații în cauze penale în care urmărirea penală se desfășoară *in rem* față de o faptă săvârșită de un membru al familiei sale. Subliniază că este cunoscut faptul că dispozițiile art. 305 alin. (3) din Codul de procedură penală lasă într-o măsură destul de mare la aprecierea organului de urmărire penală stabilirea momentului la care se dispune efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspect, astfel fiind posibil ca acest moment să fie amânat suficient de mult încât să se audieze în calitate de martori rudele persoanei bănuite de săvârșirea infracțiunii, fără ca acestea să aibă posibilitatea să refuze să dea declarații. Arată că rațiunea pentru care legiuitorul a acordat membrilor de

familie ai suspectului dreptul de a refuza să dea declarație este tocmai aceea a protejării acestor relații dintre persoane care aparțin aceleiași familii. Or, prin audierea în calitate de martori a acestor categorii de persoane cu privire la fapte presupus săvârșite de membri ai familiilor lor, înainte de a le fi atribuită acestora din urmă, în mod oficial, calitatea de suspect, se lezează exact aceleași valori ocrotite de Constituție.

6. **Judecătoria Podu Turcului** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată și, în acest sens, invocă considerente ale Deciziei Curții Constituționale nr. 562 din 19 septembrie 2017, reiterând, totodată, criticile formulate de autorul excepției de neconstituționalitate potrivit cărora norma de incriminare este imprevizibilă și produce discriminare prin aceea că nu este permis martorului să refuze să dea declarație în cauze penale în care urmărirea penală se desfășoară *in rem* față de o faptă care ar fi fost săvârșită de un membru al familiei sale, de asemenea principiul egalității în fața legii și dreptul la viața de familie fiind lezate prin audierea unui membru de familie în funcție de momentul la care organul judiciar consideră oportun să dispună efectuarea în continuare a urmăririi penale.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 117 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, care au următorul conținut: „(1) *Au dreptul de a refuza să fie audiate în calitate de martor următoarele persoane: a) soțul, ascendenții și descendenții în linie directă, precum și frații și surorile suspectului sau inculpatului; (...).*”

11. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, normele procesual penale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) care consacră obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, ale art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în drepturi, ale art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului și ale art. 26 alin. (1) privind viața intimă, familială și privată.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 117 alin. (1) din Codul de procedură penală reglementează ipoteza în care persoana care este chemată pentru a fi audiată, având una dintre calitățile prevăzute la lit. a) — soț, ascendent și descendent în linie directă, precum și frate și soră —, respectiv la lit. b) — persoană care a avut calitatea de soț, în raport cu suspectul sau inculpatul —, are dreptul de a refuza să dea declarații în calitate de martor. La aceste categorii de persoane, ca urmare a publicării deciziilor Curții Constituționale nr. 562 din 19 septembrie 2017 în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 837 din 23 octombrie 2017 și nr. 175 din 24 martie 2022 în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 450 din 5 mai 2022, se adaugă și persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți, respectiv persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre părinți și copii, în cazul în care conviețuiesc cu suspectul sau inculpatul. Cu alte cuvinte, potrivit normelor procesuale precitate, soțul, fostul soț, ascendenții și descendenții în linie directă, frații și surorile suspectului sau inculpatului, precum și (ca urmare a publicării deciziilor instanței de control constituțional precitate) persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți, respectiv persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre părinți și copii, în cazul în care conviețuiesc cu suspectul sau inculpatul, nu pot fi obligate să aibă calitatea de martor în procesul penal. Din modul cum este redactată norma procesuală penală, Curtea reține că excepția instituită de lege este una relativă, așa încât persoanele menționate nu pot fi obligate să dea declarații ca martor, însă au facultatea de a da astfel de declarații, renunțând la dreptul conferit de art. 117 din Codul de procedură penală.

13. Rațiunea dreptului de a se abține de la declarații, în cazul persoanelor enumerate în art. 117 alin. (1) lit. a) și b) din Codul de procedură penală, constă în oferirea unei opțiuni martorului de a evita una dintre următoarele situații: fie să spună adevărul, cu riscul periclitării vieții de familie, fie să nu spună adevărul, în scopul protejării vieții de familie, dar cu riscul condamnării pentru mărturie mincinoasă. Așadar, Curtea reține că, prin aceste reglementări, legiuitorul a urmărit să ocrotească sentimentele de afecțiune pe care soțul, fostul soț, ascendenții sau descendenții, frații și surorile suspectului sau inculpatului le pot avea față de suspect sau inculpat.

14. Scopul normei procesual penale precitate îl reprezintă păstrarea unui echilibru între interesul public de a exercita în mod eficient acțiunea penală, pe de o parte, și menținerea armoniei căsniciei, a relațiilor de familie cu persoanele enumerate limitativ în text, pe de altă parte. Cu alte cuvinte, art. 117 alin. (1) lit. a) și b) din Codul de procedură penală reglementează capacitatea soțului, a fostului soț, a ascendenților și a descendenților în linie directă, a fraților și a surorilor suspectului sau inculpatului de a fi martori, însă conferă acestei categorii de persoane dreptul de a refuza să dea declarații în calitate de martori, întrucât legătura intimă creată de instituția căsătoriei ori strânsele relații cu familia pot impulsiona persoanele menționate să denatureze adevărul pentru a încerca să determine o soluție favorabilă suspectului sau inculpatului ori, dimpotrivă, în ipoteza în care relațiile în cadrul familiei sunt afectate de disensiuni, persoanele menționate, audiate în calitate de martor, pot relata fapte sau împrejurări care nu sunt conforme cu adevărul pentru a determina un rezultat al anchetei defavorabil suspectului sau inculpatului.

15. Autorul excepției susține, în esență, că dispozițiile art. 117 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală sunt imprevizibile

și produc discriminare prin aceea că nu îi este permis martorului să refuze să dea declarații în cauze penale în care urmărirea penală se desfășoară *in rem* față de o faptă săvârșită de un membru al familiei sale.

16. Analizând susținerile autorului excepției, Curtea reține că intervalul de timp ce separă momentul începerii urmăririi penale *in rem* de momentul începerii urmăririi penale *in personam* nu este strict și expres determinat de dispozițiile Codului de procedură penală. Cu toate acestea, art. 305 din Codul de procedură penală precizează că procurorul dispune ca urmărirea penală să se efectueze în continuare față de o persoană, când din datele și probele existente în cauză rezultă o bănuială rezonabilă că aceasta a săvârșit fapta pentru care s-a început urmărirea penală. Astfel, procurorul este obligat ca, în acel moment, să dispună continuarea urmăririi penale față de acea persoană.

17. În principiu, existența bănuielii rezonabile este concomitentă cu formularea unei învinuiri *in personam*, ce are valențele unei acuzații în materie penală. Cu toate acestea, pot exista situații în care cele două elemente nu au o existență simultană. În funcție de circumstanțele fiecărei spețe, timpul necesar fundamentării bănuielii rezonabile că o anumită persoană a săvârșit o infracțiune poate fi mai mare sau mai mic. Astfel, conceptul de „acuzație în materie penală” poate fi definit drept „notificarea oficială, din partea autorității competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei fapte penale”, definiție care depinde, de asemenea, de existența sau absența unor repercusiuni importante asupra situației persoanei (Hotărârea din 27 februarie 1980, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Deweer împotriva Belgiei*, paragraful 46, și Hotărârea din 15 iulie 1982, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Eckle împotriva Germaniei*, paragraful 73).

18. Așadar, Curtea reține că, atunci când există bănuiala rezonabilă că o anumită persoană a săvârșit fapta pentru care s-a început urmărirea penală, procurorul va dispune continuarea urmăririi penale față de respectiva persoană, care dobândește calitatea de suspect.

19. Pe de altă parte, Curtea observă că legiuitorul a reglementat la art. 117 din Codul de procedură penală un drept de refuz al audierii prin enumerarea, în mod limitativ, a anumitor categorii de persoane care pot refuza să dea declarații în calitate de martor, printre care soțul, ascendenții și descendenții în linie directă, precum și frații și surorile suspectului sau inculpatului. Asemenea martori sunt eliberați de dilema morală de a alege între o mărturie adevărată, care ar putea periclita relația lor cu suspectul/inculpatul, și o mărturie falsă, care ar proteja această relație, cu riscul condamnării pentru mărturie mincinoasă.

20. Legiuitorul nu a reglementat dreptul de a refuza să dea declarații în calitate de martor al persoanelor menționate anterior în raport cu „făptuitorul”, câtă vreme acesta nu este reglementat de Codul de procedură penală în vigoare ca participant la procesul penal. Prin „făptuitor” se înțelege persoana care nu are calitatea de suspect, dar în legătură cu care sunt realizate acte de cercetare penală. Astfel, pot avea calitatea de făptuitor persoanele împotriva cărora a fost înregistrată o plângere penală sau persoanele avute în vedere în desfășurarea urmăririi penale *in rem*, conform art. 305 alin. (1) din Codul de procedură penală, dar în privința cărora nu este atins standardul de probațiune necesar pentru a putea fi încadrate în categoria suspectilor, începându-se urmărirea penală față de acestea, conform art. 305 alin. (3) din Codul de procedură penală, sau a inculpaților. În privința acestor persoane, probatoriul administrat

furnizează indicii care să sugereze o eventuală formă de vinovăție în săvârșirea faptelor ce fac obiectul urmăririi penale.

21. Din această perspectivă, Curtea a constatat, în jurisprudența sa, că procesul penal parcurge mai multe etape, caracterizate prin niveluri diferite ale probării vinovăției persoanelor care săvârșesc fapte de natură penală. Această evoluție graduală debutează cu existența unor suspiciuni rezonabile că persoana în cauză a săvârșit o infracțiune, suspiciuni a căror constatare îi conferă respectivei persoane calitatea de suspect, continuă cu formarea, pe baza probelor administrate, a unei presupuneri rezonabile că persoana avută în vedere a săvârșit o infracțiune, etapă ce determină punerea în mișcare a acțiunii penale, conform art. 15 din Codul de procedură penală, și dobândirea calității de inculpat și se finalizează cu demonstrarea vinovăției acesteia, dincolo de orice îndoială rezonabilă, fapt ce transformă inculpatul în persoană condamnată (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 198 din 23 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 4 iulie 2017, paragraful 27).

22. Or, câtă vreme „făptuitorul” nu este participant la procesul penal și în etapa urmăririi penale *in rem* nu este încă conturată bănuiala rezonabilă că o anumită persoană a săvârșit fapta pentru care s-a început urmărirea penală, iar procurorul nu a dispus încă continuarea urmăririi penale față de acea persoană, Curtea nu poate reține că, în această etapă procesuală, s-ar naște vreo dilemă morală care l-ar împiedica pe martor să dea declarație sub jurământ. De altfel, obligația de a da declarație într-un proces penal constituie o îndatorire civică, de interes public, iar dreptul de a nu depune mărturie constituie o excepție de la o astfel de îndatorire și de aceea un asemenea drept, când este recunoscut, poate fi supus unor limitări/condiționări în ceea ce privește categoria de beneficiari ori etapa procesuală vizată.

23. Mai mult, Curtea reține că, în măsura în care procurorul nu respectă exigențele art. 305 alin. (3) din Codul de procedură penală, atunci, în cazul emiterii rechizitoriului, suspectul devenit inculpat poate supune cenzurii judecătorului de cameră preliminară verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, întrucât, potrivit art. 342 și art. 345 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, în procedura de filtru, judecătorul de cameră preliminară are posibilitatea să constate nulitatea și să excludă actele de urmărire penală și probele administrate cu încălcarea legii care conferă, între altele, și un drept efectiv la apărare. Ori de câte ori toate sau majoritatea probelor din faza de urmărire penală au fost administrate numai în cursul urmăririi penale *in rem*, se pot pune în discuție aspecte de aplicare a legii cu nesocotirea garanțiilor specifice dreptului la un proces echitabil. Câtă vreme, în funcție de particularitățile fiecărui caz, este dovedită privarea suspectilor/inculpaților de drepturile conferite de Codul de procedură penală, fiindu-le grav afectat dreptul la apărare în cursul urmăririi penale, atunci probele și actele întocmite cu nerespectarea exigențelor legale pot fi înlăturate până la încheierea procedurii de cameră preliminară.

24. Pe de altă parte, faptul că nu este posibilă dobândirea calității oficiale de suspect imediat ce organele de urmărire penală au fost sesizate cu privire la săvârșirea unei fapte penale de către una sau mai multe persoane reprezintă o garanție justificată de necesitatea protejării drepturilor persoanelor împotriva cărora a fost formulată o astfel de sesizare, pentru ca acestea să nu fie supuse unor acuzații penale fără o minimă verificare a susținerilor, din care să rezulte atât existența faptei, cât și bănuiala rezonabilă că respectivele persoane au săvârșit o faptă prevăzută de legea penală.

25. Cu referire la dispozițiile din legea procesual penală care permit refuzul membrilor familiei celui acuzat de a depune mărturie, instanța europeană a stabilit, în Hotărârea din 24 noiembrie 1986, paragraful 30, și, respectiv, Hotărârea din 19 iulie 2012, paragraful 41, pronunțate în cauzele *Unterpertinger împotriva Austriei*, respectiv *Hummer împotriva Germaniei*, că acestea nu sunt, în sine, incompatibile cu art. 6 paragraful 1 și paragraful 3 lit. d) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, deoarece țin cont de problemele deosebite ce se pot ridica din cauza unei confruntări între acuzat și un martor din propria sa familie și sunt menite să protejeze un astfel de martor prin evitarea punerii într-o dilemă morală. Așadar, în acord cu jurisprudența europeană, Curtea reține că rațiunea reglementării dreptului persoanelor enumerate în art. 117 alin. (1) lit. a) și b) din Codul de procedură penală de a refuza să fie audiate în calitate de martori este, în principal, evitarea unei dileme morale ce s-ar naște în ipoteza reglementării unei obligații a acestora de a da declarație sub jurământ și sub sancțiunea infracțiunii de mărturie mincinoasă cu privire la faptele săvârșite de *suspectul/inculpatul* (acuzatul) din cauza penală pendinte.

26. Curtea reamintește că, prin reglementarea dispozițiilor art. 117 din Codul de procedură penală, legiuitorul a urmărit concilierea interesului public referitor la judecarea săvârșirii unor infracțiuni cu protejarea vieții de familie a persoanelor enumerate limitativ în text. Or, atunci când adoptă legi prin care trebuie să asigure un echilibru între interese contrare, legiuitorul are libertatea de a stabili mijloacele pe care le consideră optime pentru concilierea acestor interese. Așadar, câtă vreme nu se poate reține o interferență în viața de familie a martorului, în etapa urmăririi penale *in rem*, Curtea constată că susținerile autorului excepției de neconstituționalitate sunt neîntemeiate, norma procesuală penală criticată nefiind contrară dispozițiilor constituționale ale art. 26 alin. (1) privind viața intimă, familială și privată.

27. Totodată, referitor la principiul egalității în drepturi, Curtea a statuat, în jurisprudența sa, că acesta presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (a se vedea Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994) și, de asemenea, că același principiu nu interzice reguli specifice, în cazul unei diferențe de situații, motiv pentru care inegalitatea reală ce rezultă din această diferență poate justifica reguli distincte, în funcție de scopul legii care le conține, iar, în măsura în care inegalitatea nu este naturală, faptul de a o impune ar însemna instituirea unei discriminări (a se vedea Decizia nr. 107 din 1 noiembrie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 85 din 26 aprilie 1996). Aplicând aceste considerații de principiu în speța dedusă judecării, Curtea reține că pretinsul caracter discriminatoriu al normelor procesual penale criticate este lipsit de temeii.

28. De asemenea, Curtea nu poate reține că dispozițiile de lege criticate prezintă elemente de imprecizie. Prin urmare, Curtea constată că prevederile art. 117 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală îndeplinesc condițiile de claritate și previzibilitate, fiind redactate cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită destinatarilor săi, martori în procesul penal, care, la nevoie, pot apela la consultanță de specialitate, să își conformeze conduita.

29. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Andrei Tilibașa în Dosarul nr. 1.060/829/2020/a1 al Judecătoria Podu Turcului și constată că dispozițiile art. 117 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoria Podu Turcului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 17 octombrie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,

Mihaela Ionescu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL ENERGIEI

ORDIN

pentru modificarea art. 1 alin. (7) lit. b) din anexa la Ordinul ministrului energiei nr. 1.120/2024 privind aprobarea Schemei de ajutor de stat sub formă de contracte pentru diferență pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile de energie eoliană onshore și solară fotovoltaică

Având în vedere Referatul Direcției generale politice energetice nr. 250.329 din 3.04.2025 și al Direcției generale investiții nr. 234.308 din 3.04.2025 privind aprobarea modificării art. 1 alin. (7) lit. b) din anexa la Ordinul ministrului energiei nr. 1.120/2024 privind aprobarea Schemei de ajutor de stat sub formă de contracte pentru diferență pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile de energie eoliană onshore și solară fotovoltaică,

în temeiul art. 4 lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 318/2024 privind aprobarea cadrului general pentru implementarea și funcționarea mecanismului de sprijin prin contracte pentru diferență pentru tehnologiile cu emisii reduse de carbon și al art. 10 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 316/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Energiei, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul energiei emite prezentul ordin.

Art. I. — La articolul 1 alineatul (7) din anexa la Ordinul ministrului energiei nr. 1.120/2024 privind aprobarea Schemei de ajutor de stat sub formă de contracte pentru diferență pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile de energie eoliană onshore și solară fotovoltaică, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 762 din 5 august 2024, litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) 3.472 MW de capacitate instalată, din care 2.000 MW de capacitate instalată pentru producția de energie electrică din surse eoliene onshore și 1.472 MW de capacitate instalată pentru producerea de energie electrică din surse solare fotovoltaice, ca urmare a unei a doua licitații CfD, cu o procedură

de ofertare pentru fiecare tehnologie, care va avea loc până la sfârșitul celui de-al treilea trimestru al anului 2025.”

Art. II. — Ministerul Energiei și operatorul schemei CfD — Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A. vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și pe pagina de internet a Ministerului Energiei, <https://energie.gov.ro/>, în cadrul secțiunii dedicate Fondului pentru modernizare.

Art. IV. — Prevederile prezentului ordin intră în vigoare începând cu data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul energiei,

Sebastian-Ioan Burduja

București, 7 aprilie 2025.

Nr. 319.

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE ADMINISTRARE FISCALĂ

ORDIN**pentru modificarea anexei nr. 5 la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.783/2021 privind natura informațiilor pe care contribuabilul/plătitorul trebuie să le declare prin fișierul standard de control fiscal, modelul de raportare, procedura și condițiile de transmitere, precum și termenele de transmitere și data/datele de la care categoriile de contribuabili/plătitori sunt obligate să transmită fișierul standard de control fiscal**

Având în vedere prevederile art. 591 alin. (2), (4) și (5) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, precum și avizul conform al Ministerului Finanțelor comunicat prin Adresa nr. 835.660/836.589 din 14.03.2025,

în temeiul prevederilor art. 342 alin. (1) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 11 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală emite următorul ordin:

Art. I. — Anexa nr. 5 la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.783/2021 privind natura informațiilor pe care contribuabilul/plătitorul trebuie să le declare prin fișierul standard de control fiscal, modelul de raportare, procedura și condițiile de transmitere, precum și termenele de transmitere și data/datele de la care categoriile de contribuabili/

plătitori sunt obligate să transmită fișierul standard de control fiscal, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1073 din 9 noiembrie 2021, cu modificările ulterioare, se modifică și se înlocuiește cu anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală,
Nicoleta-Mioara Cîrciumaru

București, 20 martie 2025.
Nr. 407.

ANEXĂ
(Anexa nr. 5 la Ordinul 1.783/2021)

DATA / DATELE**de la care categoriile de contribuabili/plătitori sunt obligate să transmită fișierul standard de control fiscal, precum și categoriile de contribuabili/plătitori exceptate de la transmiterea fișierului standard de control fiscal**

1.1. Obligația de transmitere a fișierului standard de control fiscal prin intermediul Declarației informative D406 devine efectivă pentru fiecare categorie de contribuabili, astfel:

a) pentru contribuabilii încadrați în categoria mari contribuabili la data de 1 ianuarie 2022, care au făcut parte din această categorie și în anul 2021, obligația de depunere a Declarației informative D406 începe de la data de 1 ianuarie 2022, care reprezintă data de referință pentru marii contribuabili;

b) pentru contribuabilii încadrați în categoria mari contribuabili la data de 1 ianuarie 2022, care nu au făcut parte din această categorie în anul 2021, obligația de depunere a Declarației informative D406 începe de la data de 1 iulie 2022, care reprezintă data de referință pentru noii mari contribuabili;

c) pentru contribuabilii încadrați în categoria contribuabili mijlocii la data de 31 decembrie 2021, obligația de depunere a Declarației informative D406 începe de la data de 1 ianuarie 2023, care reprezintă data de referință pentru contribuabilii mijlocii;

d) pentru contribuabilii care nu sunt încadrați la data de 31 decembrie 2021 în categoria marilor contribuabili sau a contribuabililor mijlocii, denumiți generic contribuabili mici, și care își păstrează această încadrare și după data de 1 ianuarie 2022, obligația de depunere a Declarației informative D406 începe de la data de 1 ianuarie 2025, care reprezintă data de referință pentru contribuabilii mici;

e) contribuabilii nerezidenți înregistrați doar în scop de TVA în România au obligația de depunere a Declarației informative D406 începând cu data de referință pentru contribuabilii mici (1 ianuarie 2025);

f) contribuabilii care la data de 31 decembrie 2021 erau încadrați în categoria marilor contribuabili, iar începând cu data de 1 ianuarie 2022 sunt încadrați în categoria contribuabililor mijlocii sau mici au obligația depunerii Declarației informative D406 începând cu data de referință pentru contribuabilii mijlocii (1 ianuarie 2023), respectiv pentru contribuabilii mici (1 ianuarie 2025), în funcție de categoria în care au fost încadrați începând cu 1 ianuarie 2022;

g) pentru contribuabilii nou-înregistrați/încadrați după data de referință pentru fiecare categorie în parte, obligația de depunere a Declarației informative D406 începe de la data efectivă a înregistrării, prima depunere a Declarației informative D406 urmând să se facă în ultima zi a lunii care urmează perioadei pentru care se face raportarea, ulterior datei de referință pentru categoria în care au fost înregistrați/încadrați.

1.2. Prin excepție de la prevederile pct. 1.1 lit. c), se stabilesc următoarele termene:

a) pentru contribuabilii încadrați în categoria contribuabili mijlocii la data de 31 decembrie 2021 și care nu se mai regăsesc în această categorie la data de 1 ianuarie 2023, depunerea Declarației informative D406 devine opțională începând cu data de referință pentru contribuabilii mijlocii, urmând să devină obligatorie începând cu data de referință pentru contribuabilii mici. Contribuabilii care au optat pentru depunerea Declarației informative D406 nu vor putea renunța ulterior la opțiunea exprimată. Opțiunea devine efectivă prin depunerea unei Declarații informative D406 validate de Agenția Națională de Administrare Fiscală;

b) pentru contribuabilii încadrați la data de 31 decembrie 2021 în categoria contribuabililor mici, care și-au menținut această încadrare pe parcursul anului 2022, iar începând cu data de 1 ianuarie 2023 sunt încadrați în categoria contribuabililor mijlocii, obligația de depunere a Declarației informative D406 începe de la data de referință pentru contribuabilii mijlocii.

1.3. Contribuabilii care au optat pentru depunerea Declarației informative D406 nu vor putea renunța ulterior la opțiunea exprimată. Opțiunea devine efectivă prin depunerea unei Declarații informative D406 validate de Agenția Națională de Administrare Fiscală.

2. Contribuabilii care au fost încadrați într-o categorie care avea obligația depunerii Declarației informative D406 conform datelor de referință, iar ulterior sunt încadrați într-o categorie pentru care nu s-a împlinit data de referință pentru depunerea declarației continuă să raporteze fișierul standard de control fiscal prin depunerea de declarații informative D406.

3. Următoarele categorii de contribuabili au obligația de depunere a fișierului standard de control fiscal (SAF-T), prin intermediul Declarației informative D406:

- a) regiile autonome;
- b) instituturile naționale de cercetare-dezvoltare;
- c) societățile pe acțiuni (S.A.);
- d) societățile în comandită pe acțiuni (SCA);
- e) societățile în comandită simplă (SCS);
- f) societățile în nume colectiv (SNC);
- g) societățile cu răspundere limitată (S.R.L.);
- h) societățile/companiile naționale;
- i) organizațiile cooperatiste meșteșugărești (OC1);
- j) organizațiile cooperatiste de consum (OC2);
- k) organizațiile cooperatiste de credit (OC3);
- l) unitățile fără personalitate juridică din România care aparțin unor persoane juridice cu sediul în străinătate;
- m) persoanele juridice străine care desfășoară activitate prin intermediul unui sediu permanent/mai multor sedii permanente în România;
- n) persoanele juridice străine care au locul de exercitare a conducerii efective în România;
- o) asociațiile cu scop patrimonial;
- p) asociațiile/persoanele fără scop patrimonial;
- q) organisme de plasament colectiv care nu sunt constituite prin act constitutiv, astfel cum sunt prevăzute în legislația pieței de capital, fondurile de pensii facultative, fondurile de pensii administrate privat și alte entități organizate pe baza Codului civil;
- r) societățile nerezidente care au în România un cod de înregistrare în scopuri de TVA (contribuabilii înregistrați prin înregistrare directă, contribuabilii înregistrați prin reprezentant fiscal, sediile fixe);
- s) alte persoane juridice care nu se regăsesc menționate în mod expres la pct. 4 și au obligația potrivit legii să organizeze și să țină contabilitatea în partidă dublă.

4. Următoarele categorii de contribuabili nu au obligația de depunere a fișierului standard de control fiscal (SAF-T):

- a) persoanele fizice autorizate (PFA);
- b) întreprinderile individuale (II);
- c) întreprinderile familiale (IF);
- d) persoanele fizice care desfășoară activități cu scop lucrativ (PFL);
- e) asociațiile familiale (ASF);
- f) societățile profesionale de avocați cu răspundere limitată (SPAR) și cabinetele individuale de avocat;
- g) societățile profesionale notariale și birourile individuale notariale;
- h) cabinetele medicale individuale (CMI);
- i) societățile profesionale de practicieni în insolvență (SPI);
- j) întreprinderile profesionale unipersonale cu răspundere limitată (URL);

k) instituțiile publice (PUB), indiferent de sursa lor de finanțare sau de categoria de contribuabili la care sunt încadrate;

l) autoritățile administrative, indiferent de sursa lor de finanțare;

m) persoanele juridice care utilizează informații clasificate sau dețin documente ale căror specificații tehnice sunt clasificate potrivit legii sau derulează contracte clasificate care impun, potrivit prevederilor legale, măsuri speciale de securitate pentru protejarea unor interese esențiale de securitate ale statului, în situația în care prin depunerea declarației D406 (SAF-T) ar furniza astfel de informații;

n) asociațiile/persoanele fără scop patrimonial, alte entități, care organizează și țin contabilitatea în partidă simplă conform legii. În măsura în care aceste asociații/persoane/entități optează pentru ținerea contabilității în partidă dublă, acestea vor avea obligația de depunere a fișierului standard de control fiscal (SAF-T), prin intermediul Declarației informative D406;

o) persoanele juridice a căror activitate este suspendată temporar prin înscrierea mențiunilor la registrul comerțului nu au obligația de depunere a fișierului standard de control fiscal (SAF-T) pentru perioada în care activitatea este suspendată temporar, conform art. 101 alin. (41) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;

p) alte entități care au solicitat suspendarea activității la organisme care le-au autorizat nu au obligația de depunere a fișierului standard de control fiscal (SAF-T) pentru perioada în care activitatea este suspendată temporar, conform art. 101 alin. (42) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;

q) alți contribuabili persoane fizice care realizează venituri din profesii liberale, precum și societățile profesionale/birourile/ alte forme de organizare în cadrul cărora aceștia își desfășoară profesia liberală și a căror activitate este organizată și reglementată prin legi speciale, în afara celor menționați la lit. f), g), h) și i). Profesiile liberale sunt definite conform art. 7 pct. 34 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

5. Prin excepție de la prevederile pct. 1.1, pentru instituțiile de credit, instituțiile financiare nebankare, instituțiile financiare și societățile de asigurare/reasigurare, încadrate la data de 1 ianuarie 2022 în categoria marilor contribuabili, obligația de depunere a Declarației informative D406 începe de la data de 1 ianuarie 2023, care reprezintă data de referință pentru instituțiile de credit, instituțiile financiare nebankare, instituțiile financiare și societățile de asigurare/reasigurare. Societățile de administrare a investițiilor și administratorii de fonduri de investiții alternative, precum și administratorii de fonduri de pensii administrate privat și/sau fonduri de pensii facultative și/sau fonduri de pensii ocupaționale, societățile de intermediere/brokeraj în asigurări, entități care sunt autorizate, reglementate și supravegheate de Autoritatea de Supraveghere Financiară, încadrate la data de 1 ianuarie 2022 în categoria marilor contribuabili, au obligația de depunere a Declarației informative D406 după data de referință pentru instituțiile de credit, instituțiile financiare nebankare, instituțiile financiare și societățile de asigurare/reasigurare.

6. Informații detaliate referitoare la data/datele de la care categoriile de contribuabili/plătitori sunt obligate să depună Declarația informativă D406 — fișierul standard de control fiscal (SAF-T), precum și categoriile de contribuabili/plătitori exceptate de la depunerea fișierului standard de control fiscal, care completează cele cuprinse în prezenta anexă, se publică pe site-ul Agenției Naționale de Administrare Fiscală prin intermediul „Ghidului contribuabilului pentru pregătirea și depunerea Declarației informative D406 — Fișierul standard de control fiscal (SAF-T)”.

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN**pentru aprobarea Planului de management al sitului
Natura 2000 ROSPA0060 Lacurile Tașaul-Corbu**

Având în vedere Referatul de aprobare nr. DB/140.640 din 18.03.2025 al Direcției biodiversitate,

ținând cont de Decizia etapei de încadrare nr. 20 din 5.04.2021, emisă de Agenția pentru Protecția Mediului Constanța, revizuită prin Adresa nr. 8.472 din 17.07.2024,

în temeiul prevederilor art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 14/2025 privind modificarea și completarea unor acte normative în domeniul silviculturii și protecției mediului, ale art. 57 alin. (1), (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă Planul de management al sitului Natura 2000 ROSPA0060 Lacurile Tașaul-Corbu, prevăzut în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul mediului, apelor și pădurilor,

Cristian Valer Beșeni,

secretar de stat

București, 27 martie 2025.

Nr. 848.

---

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 310 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 41

din 17 februarie 2025

Dosar nr. 2.257/1/2024

Mariana Constantinescu — vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
 Carmen Elena Popoiag — președintele Secției I civile
 Adina Oana Surdu — președintele Secției a II-a civile
 Ionel Barbă — pentru președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
 Simona Lala Cristescu — judecător la Secția I civilă
 Lavinia Dascălu — judecător la Secția I civilă
 Denisa Livia Bâldean — judecător la Secția I civilă
 Daniel Marian Drăghici — judecător la Secția I civilă
 Liviu Eugen Făget — judecător la Secția I civilă
 Ruxandra Monica Duță — judecător la Secția a II-a civilă
 Cosmin Horia Mihăianu — judecător la Secția a II-a civilă
 George Bogdan Florescu — judecător la Secția a II-a civilă
 Diana Manole — judecător la Secția a II-a civilă
 Marcela Marta Iacob — judecător la Secția a II-a civilă
 Gheza Attila Farmathy — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
 Ștefania Dragoe — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
 Cristinel Grosu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
 Bogdan Cristea — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
 Iulia Craiu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept este legal constituit, conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna magistrat-asistent Elena-Mădălina Ivănescu, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 7.844/118/2023.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, ce a fost comunicat părților, conform dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, nefiind formulate puncte de vedere cu privire la chestiunea de drept de către părți.

6. De asemenea, referă asupra faptului că au fost transmise de către instanțele naționale hotărâri judecătorești și opinii teoretice exprimate de judecători în materia ce face obiectul sesizării, iar Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta

Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la această problemă de drept.

7. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

8. Prin Încheierea din 24 septembrie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 7.844/118/2023, Curtea de Apel Constanța — Secția de contencios administrativ și fiscal a dispus, în temeiul dispozițiilor art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, prin care să se dea o rezolvare de principiu cu privire la următoarea chestiune de drept:

În interpretarea și aplicarea art. 1 alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2022 pentru completarea art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată prin Legea nr. 103/2023, cuantumul brut al indemnizațiilor lunare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice prevăzut în anexa nr. IX lit. C la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, se stabilește prin înmulțirea coeficientului prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, cu salariul minim brut pe țară garantat în plată stabilit potrivit legii pentru anul 2021, începând cu data de 1 noiembrie 2022, prevăzută în art. 1 alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2022, sau începând cu data de 21.04.2023, data intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2022 pentru completarea art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative?

9. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept la 16 octombrie 2024, cu nr. 2.257/1/2024, termenul de judecată fiind stabilit la 17 februarie 2025.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

10. *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare* (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021), astfel cum a fost completată prin

Legea nr. 103/2023 (Legea nr. 103/2023) privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2022 pentru completarea art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2022)

„Art. I. — (...) (44) Prin excepție de la prevederile alin. (2) și (41), începând cu data de 1 noiembrie 2022, cuantumul brut al indemnizațiilor lunare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice prevăzut în anexa nr. IX lit. C la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, se stabilește prin înmulțirea coeficientului prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, cu salariul minim brut pe țară garantat în plată stabilit potrivit legii pentru anul 2021. (...)”.

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

11. Prin Cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului Constanța — Secția de contencios administrativ și fiscal cu nr. 7.844/118/2023, reclamantul prefectul județului Constanța, în contradictoriu cu pârâții primarul comunei Băneasa — AB și CD, a solicitat ca, prin hotărârea ce se va pronunța, să se dispună anularea parțială a Dispoziției nr. aaa din 27.04.2023 (*Dispoziția*), respectiv a art. 3 din Dispoziție, emisă de primarul comunei Băneasa, privind acordarea, în beneficiul lui CD, a drepturilor salariale convenite cu caracter reparatoriu pentru perioada 1 noiembrie 2022-30 aprilie 2023.

12. În exercitarea atributului conferit de dispozițiile art. 200 coroborate cu cele ale art. 255 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019*), reclamantul a constatat că dispoziția privind majorarea salariului acordat lui CD începând cu 1 mai 2023, precum și acordarea drepturilor salariale convenite cu caracter reparatoriu pentru perioada 1.11.2022-30.04.2023, întemeiată în principal pe dispozițiile Legii nr. 103/2023, a fost emisă în mod nelegal, cu eludarea principiului acțiunii legii civile în timp, fiind indicate dispozițiile art. 15, 78 și 115 din Constituția României, republicată (*Constituția*). Astfel, Legea nr. 103/2023 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 321 din 18 aprilie 2023 și are drept obiect aprobarea, cu completări, a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2022, aceasta producând efecte din momentul intrării sale în vigoare, în sensul că este obligatorie și se aplică pentru viitor, neavând caracter retroactiv.

13. Prin Sentința civilă nr. 178 din 13 februarie 2024, Tribunalul Constanța — Secția de contencios administrativ și fiscal a respins cererea de anulare a Dispoziției, ca neîntemeiată.

14. Împotriva sentinței menționate a declarat recurs reclamantul, prefectul județului Constanța, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și, pe cale de consecință, admiterea acțiunii în sensul anulării parțiale a Dispoziției, pentru acordarea nelegală a drepturilor salariale cu caracter reparatoriu doamnei CD, pentru perioada 1.11.2022-30.04.2023.

15. Recurentul-reclamant critică soluția primei instanțe, în esență, pentru încălcarea dispozițiilor art. 15 și art. 78 din Constituție, arătând că, fără un termen de intrare în vigoare menționat în cuprinsul actului normativ, efectele art. 1 alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, introdus prin Legea nr. 103/2023, nu se puteau produce decât de la data intrării în vigoare a acestei legi, respectiv data de 21.04.2023 (3 zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a actului normativ).

16. Curtea de Apel Constanța — Secția de contencios administrativ și fiscal judecă într-o cauză dintre cele prevăzute de art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

17. Prin Încheierea de ședință din 24 septembrie 2024, instanța de trimitere a reținut că, prin raportare la dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 coroborate cu cele ale art. 519 din Codul de procedură civilă, cauza se încadrează în categoria proceselor prevăzute de art. 1 alin. (1) din ordonanța de urgență menționată, iar asupra chestiunii de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

18. Prin urmare, față de îndeplinirea condițiilor indicate în cadrul paragrafului anterior, se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

19. Părțile nu au formulat puncte de vedere cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu problema de drept în discuție.

VI. Punctul de vedere al completului care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

20. În opinia instanței de trimitere, în conformitate cu prevederile art. 115 alin. (8) din Constituție, prin legea de aprobare sau de respingere se vor reglementa, dacă este cazul, măsurile necesare cu privire la efectele juridice produse pe perioada de aplicare a ordonanței. De altfel, voința legiuitorului a fost ca prevederea cuprinsă în art. 1 alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 să se aplice de la 1 noiembrie 2022, în privința cuantumului indemnizației brute lunare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice prevăzut în anexa nr. IX lit. C la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (*Legea-cadru nr. 153/2017*). Or, conform art. 1 alin. (5) din Constituție, respectarea legilor este obligatorie.

21. Data intrării în vigoare a legii nu se confundă însă cu momentul la care s-a născut dreptul funcționarilor respectivi la majorarea salarială, prin calcularea salariului în modul prevăzut de art. 1 alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, așa cum a fost completată prin Legea nr. 103/2023.

22. Motivele de nelegalitate referitoare la retroactivitatea legii, susținute de recurent, reprezintă critici aduse dispozițiilor articolului unic al Legii nr. 103/2023, în raport cu textele constituționale care reglementează cu valoare de principiu acțiunea legii în timp, iar o astfel de analiză se poate face numai în procedura soluționării unei excepții de neconstituționalitate, de către autoritatea de jurisdicție constituțională din România, astfel că instanța de judecată nu poate înlătura de la aplicare prevederile legale anterior menționate pe motiv că acestea ar dispune și pentru trecut.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

23. Curțile de apel Constanța și Oradea au transmis hotărâri judecătorești relevante cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării, iar curțile de apel București, Iași și Ploiești au comunicat puncte de vedere teoretice asupra acestei chestiuni.

24. Într-o orientare jurisprudențială unanimă s-a apreciat că, în interpretarea și aplicarea art. 1 alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, astfel cum a fost completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2022, aprobată cu completări prin Legea nr. 103/2023, cuantumului brut al indemnizațiilor lunare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice prevăzut în anexa nr. IX lit. C la Legea-cadru

nr. 153/2017 se stabilește prin înmulțirea coeficientului prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 cu salariul minim brut pe țară garantat în plată stabilit potrivit legii pentru anul 2021, începând cu 1 noiembrie 2022.

25. Această orientare jurisprudențială se regăsește la nivelul a două curți de apel, care au comunicat patru hotărâri judecătorești definitive, și al unui tribunal, care a comunicat șapte sentințe.

26. În același sens au fost exprimate și punctele de vedere teoretice, nesuținute de practică judiciară, a două curți de apel și a șase tribunale.

27. În susținerea acestor opinii, instanțele au reținut că textul art. I alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 prevede, în mod explicit, că modul de calcul al cuantumului brut al indemnizațiilor lunare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice prevăzut în anexa nr. IX lit. C la Legea-cadru nr. 157/2017 se aplică începând cu 1 noiembrie 2022, astfel că, din această perspectivă, nu apare ca nelegală acordarea diferențelor de drepturi salariale începând de la acest moment.

28. Dispozițiile art. I alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, astfel cum a fost completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2022, aprobată cu completări prin Legea nr. 103/2023, instituie excepții de la aplicarea art. I alin. (2) și (41) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, care derogă de la dispozițiile art. 38 alin. (3) lit. f), alin. (4) și alin. (41) lit. c) din Legea-cadru nr. 153/2017 și se referă la personalul plătit din fonduri publice prevăzut în anexa nr. IX lit. C la Legea-cadru nr. 153/2017.

29. Având în vedere procesul legislativ și claritatea normelor constituționale și legale aplicabile speței deduse judecătii, s-a constatat că nu poate fi vorba despre o aplicarea retroactivă a Legii nr. 103/2023, din moment ce scopul acestei legi, potrivit Constituției, este să adopte sau să respingă actul normativ adoptat anterior de Guvern și, în cadrul acestui proces legislativ, să modifice, în măsura în care apreciază necesar, efectele pe care acest act le-a produs.

30. Au fost invocate, totodată, considerentele cuprinse în deciziile Curții Constituționale a României nr. 34 din 17 februarie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 25 februarie 1998, și nr. 1.257 din 7 octombrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 758 din 6 noiembrie 2009.

31. Celelalte curți de apel nu au identificat practică judiciară în materie și nici nu au comunicat opinii teoretice.

32. *Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție* a comunicat faptul că, la nivelul Secției Judiciare — Serviciul Judiciar Civil, nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

33. În exercitarea controlului de constituționalitate a dispozițiilor legale supuse interpretării, a fost pronunțată o decizie care prezintă relevanță cu privire la soluționarea prezentei sesizări.

34. Prin *Decizia nr. 69 din 28 februarie 2023*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 312 din 12 aprilie 2023, Curtea Constituțională a României a respins, ca neîntemeiată, obiecția de neconstituționalitate formulată de un număr de 51 de deputați și a constatat că Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2022 pentru completarea art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, în ansamblul său, este constituțională în raport cu toate criticile formulate.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

35. În mecanismele de unificare a practicii judiciare a fost identificată o singură decizie cu relevanță directă asupra dezlegării chestiunii de drept care face obiectul prezentei sesizări.

36. Prin *Decizia nr. 11 din 17 iunie 2024*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 761 din 2 august 2024, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a statuat:

37. „În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. I alin. (1)-(3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, cu modificările ulterioare, ale art. I alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 168/2022 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, care au ca efect plafonarea salariilor și indemnizațiilor prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că:

Aceste reglementări legale sunt aplicabile și funcționarilor publici și personalului contractual din aparatul propriu al consiliilor județene, primării și consilii locale, din instituțiile și serviciile publice de interes local și județean din subordinea acestora, chiar dacă prevederile art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017 nu modifică sistemul de stabilire a salariilor de bază din familia ocupațională «Administrație» cuprins în art. 11 din aceeași lege-cadru.”

X. Raportul asupra chestiunii de drept

38. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă, întrucât nu sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție Asupra admisibilității sesizării

39. Prealabil, se impune a se verifica dacă, în raport cu întrebarea formulată de către titularul sesizării, sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de lege pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

40. Temeiul prezentei sesizări îl constituie dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale, act normativ care a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 14 iunie 2024.

41. Reglementând domeniul de aplicare a evocatului act normativ, legiuitorul delegat stipulează, prin art. 1: „(1) Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal. (2) Prezenta ordonanță de urgență se aplică și în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului prevăzut la alin. (1).”

42. Cu referire la condițiile de admisibilitate a sesizării, potrivit art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului

nr. 62/2024, „Dacă în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

43. Observația care se impune a fi făcută este aceea că, spre deosebire de condițiile de admisibilitate a sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile circumscrise prevederilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în procedura reglementată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu mai este prevăzută condiția noutății chestiunii de drept ce se solicită a fi lămurită, prin acest act normativ fiind reglementată o procedură specială pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în scopul pronunțării unei hotărâri prealabile.

44. De altfel, în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, legiuitorul delegat precizează că, la adoptarea acesteia, s-a ținut seama de „configurația actuală a mecanismului hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și de efectul obligativității hotărârii pe care o pronunță Înalta Curte de Casație și Justiție, în deplin acord cu îndatorirea sa constituțională de asigurare a aplicării și interpretării unitare a legii de către toate instanțele judecătorești din România”, apreciindu-se că, în raport cu rolul și funcțiile acestui mecanism, măsurile legislative propuse „pot influența pozitiv activitatea instanțelor judecătorești, în condițiile în care, încă dintr-o etapă incipientă, s-ar asigura clarificarea unor chestiuni dificile de drept (...)”.

45. Rezultă că prevederile art. 1 se aplică cu prioritate în raport cu cele ale art. 519 și 520 din Codul de procedură civilă, în virtutea principiului *specialia generalibus derogant*, urmând a fi completate cu prevederile dreptului comun în materie. În acest sens, de altfel, prin art. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 se statuează expres: „Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu cele ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie.”

46. Se poate reține, așadar, că pentru a putea fi sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile în temeiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, legiuitorul delegat a instituit următoarele condiții de admisibilitate:

a) existența unei cauze aflate în curs de judecată, care să privească fie stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, fie stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice, indiferent de natura și obiectul acestor procese, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze;

b) completul de judecată care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să fi fost legal investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;

c) să existe o chestiune de drept veritabilă, de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei;

d) chestiunea de drept enunțată să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

47. Verificând îndeplinirea concomitentă a condițiilor legale de admisibilitate anterior evocate, se constată că primele două condiții sunt îndeplinite, întrucât cauza se află în curs de judecată pe rolul Curții de Apel Constanța — Secția de contencios administrativ și fiscal, care este competentă să judece în recurs litigiul dedus judecării, conform art. 10 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu dispozițiile Legii-cadru nr. 153/2017, iar litigiul se circumscrie domeniului specific de reglementare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, deoarece acțiunea are ca obiect dreptul la indemnizația lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice prevăzut în anexa nr. IX lit. C la Legea-cadru nr. 153/2017.

48. Este, de asemenea, îndeplinită și ultima condiție legală, întrucât din verificările efectuate rezultă că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra problemei de drept supuse dezlegării și aceasta nu formează obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

49. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, se constată că aceasta nu este îndeplinită, în ipoteza prezentei sesizări, pentru următoarele considerente:

50. Se reamintește că în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 s-a ținut seama de „faptul că măsurile legislative propuse pot influența pozitiv activitatea instanțelor judecătorești, în condițiile în care, încă dintr-o etapă incipientă, s-ar asigura clarificarea unor chestiuni dificile de drept”. Pe de altă parte, în măsura în care prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu s-a derogat de la dispozițiile art. 519 și următoarele din Codul de procedură civilă, acestea rămân aplicabile, ca drept comun în materia sesizării pentru dezlegarea în prealabil a unei chestiuni de drept, astfel cum a fost subliniat anterior.

51. Așa fiind, jurisprudența consolidată în legătură cu această condiție de admisibilitate rămâne de actualitate și după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

52. În consecință, instanțele specializate în soluționarea litigiilor menționate în art. 1 din ordonanța de urgență evocată au obligația de a declanșa mecanismul hotărârii prealabile, prin sesizarea adresată Înaltei Curți de Casație și Justiție pe temeiul ordonanței de urgență, numai în acele situații în care constată că există o chestiune de drept, în accepțiunea care a fost dată acestei noțiuni prin jurisprudența dezvoltată în aplicarea art. 519 și 520 din Codul de procedură civilă, și care nu a primit o rezolvare de principiu din partea instanței supreme.

53. În jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a statuat, în mod constant, că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să aibă ca obiect o chestiune de drept ce necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme cu rol preventiv (*Decizia nr. 24 din 29 iunie 2015*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 820 din 4 noiembrie 2015; *Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016; *Decizia nr. 34 din 24 mai 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 671 din 7 iulie 2021; *Decizia nr. 32 din 24 aprilie 2023*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 455 din 25 mai 2023; *Decizia nr. 70 din 23 octombrie 2023*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1112 din 11 decembrie 2023).

54. Pot fi avute în vedere numai acele chestiuni de drept care ridică serioase dificultăți de interpretare a unor texte normative imperfecte, lacunare ori contradictorii, a unor norme care pot astfel primi înțelesuri și aplicări deopotrivă divergente în situații cvasiidentice, susceptibile de a genera o jurisprudență neunitară (*Decizia nr. 9 din 20 februarie 2017*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 246 din 10 aprilie 2017; *Decizia nr. 62 din 24 septembrie 2018*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 30 octombrie 2018; *Decizia nr. 34 din 24 mai 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 671 din 7 iulie 2021).

55. Într-o primă concluzie se poate reține că nu orice chestiune de drept ar putea fi supusă unei interpretări de principiu din partea instanței supreme prin acest mecanism de unificare jurisprudențială, ci numai aceea care pune în discuție problema precarității textelor de lege incidente în cauză, a caracterului lor dual și complex. În caz contrar, rolul instanței supreme ar deveni unul de soluționare directă a cauzei aflate pe rol și ar neutraliza rolul instanței legal investite, acela de a judeca în mod direct și efectiv procesul — rol consacrat constituțional.

56. Totodată, pentru a se putea considera că suntem în prezența unei veritabile chestiuni de drept, caracterul complex și/sau precar al reglementării unei astfel de chestiuni, de natură a conduce la interpretări diferite, precum și dificultatea completului în a-și însuși o anumită interpretare trebuie să rezulte din încheierea de sesizare, completul de judecată investit cu soluționarea pricinii fiind ținut în primul rând să stabilească dacă este o problemă de interpretare, care să prezinte dificultate și care implică riscul unor dezlegări diferite; simpla dilemă cu privire la înțelesul unei norme de drept nu poate constitui temei pentru declanșarea mecanismului hotărârii prealabile (*Decizia nr. 74 din 18 octombrie 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1174 din 13 decembrie 2021, paragraful 42).

57. Astfel fiind, verificând această condiție legală de admisibilitate, se reține din cuprinsul prezentei încheieri de sesizare că reclamantul a exercitat o acțiune în contencios administrativ specifică tutelei prefectului, ce are ca obiect anularea parțială a unei dispoziții de stabilire a unor drepturi salariale cu caracter reparatoriu unui funcționar public, pentru perioada cuprinsă între 1 noiembrie 2022 și 30 aprilie 2023. Reclamantul afirmă nelegalitatea dispoziției atacate, apreciind că actul normativ care a stat la baza emiterii acesteia, Legea nr. 103/2023 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 321 din 18 aprilie 2023), cea care a aprobat cu completări Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2022 pentru completarea art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, poate produce efecte numai pentru viitor, din momentul intrării sale în vigoare, recunoașterea unor drepturi salariale de la un moment anterior intrării în vigoare a legii (în concret, de la 1 noiembrie 2022) fiind de natură să confere acesteia putere retroactivă, contravenind astfel prevederilor art. 15 alin. (2), art. 78 și art. 115 din Constituție.

58. În acest cadru, instanța investită cu soluționarea recursului declarat de reclamant a solicitat instanței supreme o interpretare de principiu a prevederilor art. I alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2022, aprobată cu completări prin Legea nr. 103/2023, în sensul de a stabili dacă cuantumul brut al indemnizațiilor lunare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice prevăzut în anexa nr. IX lit. C la Legea-cadru nr. 153/2017 se stabilește prin înmulțirea coeficientului prevăzut de legea-cadru cu salariul minim brut pe țară garantat în plată fixat potrivit legii pentru anul 2021, începând cu data de 1 noiembrie 2022 [dată prevăzută

expres în art. I alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021] sau începând cu data de 21.04.2023, data intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023.

59. Textul normativ în aplicarea căruia a fost emisă decizia atacată de reclamant, supus interpretării de principiu prin actuala sesizare, a fost introdus printr-o lege de aprobare a unei ordonanțe de urgență. Astfel, Legea nr. 103/2023 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 321 din 18 aprilie 2023), prin articol unic, aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115 din 26 august 2022 pentru completarea art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 844 din 29 august 2022, cu următoarea completare: „La articolul I, după alineatul (42) al articolului I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare, se introduc două noi alineate, alin. (43) și (44).” Potrivit dispozițiilor alin. (44), „prin excepție de la prevederile alin. (2) și (41), începând cu data de 1 noiembrie 2022, cuantumul brut al indemnizațiilor lunare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice prevăzut în anexa nr. IX lit. C la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, se stabilește prin înmulțirea coeficientului prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, cu salariul minim brut pe țară garantat în plată stabilit potrivit legii pentru anul 2021”.

60. Se observă că textul legii stabilește, cu suficientă claritate, faptul că, în cazul personalului plătit din fonduri publice, menționat în cuprinsul anexei nr. IX lit. C la Legea-cadru nr. 153/2017 — *Funcții de demnitate publică alese din cadrul organelor autorității publice locale*, cuantumul brut al indemnizațiilor lunare se determină prin înmulțirea coeficientului prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 cu salariul minim brut pe țară garantat în plată stabilit potrivit legii pentru anul 2021, începând cu data de 1 noiembrie 2022.

61. De altfel, instanța de trimitere nu are nicio dificultate în a interpreta sensul normei incidente, concluzionând în sensul că, prin voința expresă a legiuitorului, exprimată în cuprinsul legii de aprobare a ordonanței de urgență, a fost stabilită o modalitate diferită de determinare a cuantumului indemnizațiilor personalului plătit din fonduri publice din categoria celor care ocupă funcții de demnitate publică alese din cadrul organelor autorității publice locale, fiind stabilită și data de la care acesta poate beneficia de noul mod de calcul al indemnizațiilor, respectiv 1 noiembrie 2022, o dată anterioară celei la care legea de aprobare a intrat în vigoare.

62. În aceste circumstanțe se poate considera că prin actul de sesizare se invocă doar formal o problemă de interpretare a prevederilor art. I alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2022, aprobată cu completări prin Legea nr. 103/2023.

63. În considerarea unui raționament logico-juridic propriu, instanța de trimitere argumentează în sensul că data intrării în vigoare a legii de aprobare a ordonanței este distinctă de data la care s-a născut dreptul funcționarilor respectivi la majorarea salarială, prin calculul salariului, începând cu 1 noiembrie 2022, în modalitatea prevăzută de art. I alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, așa cum a fost completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2022, aprobată cu completări prin Legea nr. 103/2023, fiind vizate, practic, efectele juridice produse pentru perioada de aplicare a ordonanței, înainte ca aceasta să fi fost aprobată prin lege.

64. În alte cuvinte, se apreciază că nu poate fi vorba despre o aplicare retroactivă a Legii nr. 103/2023, scopul acestei legi fiind acela de aprobare a actului normativ emis de Guvern cu modificarea efectelor pe care acesta le-a produs. Recalcularea drepturilor salariale conform noilor norme nu are valența unei aplicări retroactive a legii civile atât timp cât calculul a fost efectuat după intrarea în vigoare a legii și în conformitate cu dispozițiile acesteia. Motivele de nelegalitate susținute de reclamant, referitoare la retroactivitatea legii, reprezintă veritabile critici de neconstituționalitate ale articolului unic al Legii nr. 103/2023, iar o astfel de analiză excedează competenței instanței de judecată.

65. Așadar, cu toate că nu se confruntă cu o reală problemă de interpretare a legii incidente, completul apreciază că se impune, totuși, declanșarea mecanismului hotărârii prealabile întrucât, în raport cu obiectul litigiului și cu împrejurarea că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra chestiunii de drept în discuție, sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 1 alin. (2) și art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 care prevăd în mod obligatoriu sesizarea.

66. Dintr-o primă perspectivă, în considerarea celor anterior enunțate, se reamintește că nu este posibilă sesizarea instanței supreme pentru dezlegarea oricărei chestiuni de drept subsumate cauzei acțiunii civile. Aceasta întrucât art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu instituie în sarcina instanțelor specializate în materia ce intră sub incidența acestui act normativ obligația de a declanșa mecanismul pronunțării unei hotărâri prealabile în orice situație în care se pune problema aplicării unei dispoziții legale care nu a format încă obiectul unei dezlegări de principiu a instanței supreme în mecanismele de unificare a practicii judiciare, ci doar atunci când, în mod real, suntem în prezența unei chestiuni de drept veritabile, esențiale pentru soluționarea pe fond a unei cauze și susceptibile de a genera în viitor o jurisprudență neunitară.

67. În absența unei dificultăți reale, interpretarea și aplicarea legii, în circumstanțele specifice fiecărei cauze, sunt competențe care aparțin în exclusivitate instanței de judecată investite cu soluționarea cauzei, care nu se poate deroba apelând la mecanismul hotărârii preliminare, întrucât acest mecanism nu poate fi deturnat de la rațiunea reglementării lui de principiu, prin normele cuprinse în Codul de procedură civilă, aceea a asigurării unor dezlegări în drept, de principiu, iar nu a subrogării în atribuțiile jurisdicționale ale instanței de judecată (*Decizia nr. 64 din 27 septembrie 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1099 din 18 noiembrie 2021, paragraful 109).

68. Din acest punct de vedere se constată că art. 1 alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2022, aprobată cu completări prin Legea nr. 103/2023, nu prezintă reale dificultăți de interpretare, în condițiile în care stabilirea sensului noțiunilor folosite de legiuitor, precum și al normei de drept în ansamblu presupune aplicarea unor instrumente juridice uzuale, precum interpretarea literală și gramaticală a textului în discuție, ținând cont de înțelesul comun al termenilor utilizați, ceea ce reprezintă o chestiune obișnuită, cu care se confruntă în mod permanent instanțele judecătorești și care, raportat la elementele concrete ale cauzei de față, nu prezintă nicio dificultate.

69. Or, atunci când chestiunea de drept nu este una veritabilă, ci reprezintă doar o întrebare formală, care nu ridică nicio dificultate și al cărei răspuns se impune cu evidență, în afara oricărui dubiu, mecanismul hotărârii prealabile, inclusiv cel reglementat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, nu mai trebuie declanșat, pentru simplul motiv că nu există o reală chestiune de drept, care să reclame o rezolvare de principiu.

70. Un criteriu esențial pentru testarea dificultății chestiunii de drept este aptitudinea acesteia de a genera interpretări

multiple, materializate într-o incipientă practică neunitară identificată la nivelul instanțelor judecătorești sau/și opinii teoretice divergente.

71. În acest caz, unanimitatea opiniilor exprimate, atât jurisprudențial, cât și teoretic, în sensul că, în raport cu art. 1 alin. (44) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021, completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2022, aprobată cu completări prin Legea nr. 103/2023, cuantumul brut al indemnizațiilor lunare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice prevăzut în anexa nr. IX lit. C la Legea-cadru nr. 153/2017 se stabilește prin înmulțirea coeficientului prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017 cu salariul minim brut pe țară garantat în plată stabilit potrivit legii pentru anul 2021, începând cu 1 noiembrie 2022, evidențiază faptul că nu există niciun risc de jurisprudență neunitară.

72. Dintr-o altă perspectivă se reține că interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor legale date în competența instanței supreme prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 se referă la conținutul actelor normative, iar nu la controlul conformității acestora cu normele constituționale.

73. Neconstituționalitatea afirmată de reclamant prin cererea de chemare în judecată, iar ulterior prin motivele de recurs nu poate fi examinată nici de instanța de judecată investită cu soluționarea cauzei și nici de Înalta Curte de Casație și Justiție, în cadrul procedurii hotărârii prealabile, întrucât, potrivit art. 146 din Constituție, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională care asigură controlul constituționalității legilor, a tratatelor internaționale, a regulamentelor Parlamentului și a ordonanțelor Guvernului, stabilind dacă actele respective sunt sau nu sunt constituționale în raport cu principiile și dispozițiile Constituției. Înalta Curte de Casație și Justiție nu se poate substitui instanței de contencios constituțional în examinarea dispozițiilor unei legi cu privire la care se afirmă că încalcă principiul constituțional al neretroactivității legii civile, Curtea Constituțională fiind singura care îndeplinește rolul de „legislator negativ”.

74. În acest sens a fost conturată și jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept (*Decizia nr. 11 din 20 octombrie 2014*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 831 din 14 noiembrie 2014; *Decizia nr. 64 din 1 octombrie 2018*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 959 din 13 noiembrie 2018, paragraful 65; *Decizia nr. 42 din 4 iunie 2018*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 814 din 24 septembrie 2018, paragraful 90; *Decizia nr. 23 din 20 mai 2019*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 770 din 23 septembrie 2019; *Decizia nr. 63 din 27 septembrie 2021*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1115 din 23 noiembrie 2021).

75. Deopotrivă, Curtea Constituțională a României a statuat atât cu privire la efectele ordonanțelor de urgență emise de Guvern, cât și cu privire la principiul neretroactivității legii civile, subliniind că o astfel de analiză intră în competența exclusivă a forului constituțional (în acest sens, a se vedea *Decizia nr. 830 din 8 iulie 2008*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 24 iulie 2008; *Decizia nr. 34 din 17 februarie 1998*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 25 februarie 1998; *Decizia nr. 56 din 5 februarie 2014*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 179 din 13 martie 2014).

76. În consecință, reținând că mecanismul de unificare a practicii judiciare constând în pronunțarea unei hotărâri prealabile nu poate fi activat decât în condițiile restrictive și cumulative de admisibilitate reglementate prin art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 și că, în cazul prezentei sesizări, una din aceste condiții, aceea referitoare la existența unei chestiuni de drept veritabile, nu este îndeplinită, Înalta Curte de Casație și Justiție apreciază că sesizarea este inadmisibilă.

77. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca inadmisibilă sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța — Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 7.844/118/2023, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„În interpretarea și aplicarea art. I alin. (4⁴) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2022 pentru completarea art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată prin Legea nr. 103/2023, cuantumului brut al indemnizațiilor lunare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice prevăzut în anexa nr. IX lit. C la Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, se stabilește prin înmulțirea coeficientului prevăzut de Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, cu salariul minim brut pe țară garantat în plată stabilit potrivit legii pentru anul 2021, începând cu data de 1 noiembrie 2022, prevăzută în art. I alin. (4⁴) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2022, sau începând cu data de 21.04.2023, a intrării în vigoare a Legii nr. 103/2023 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2022 pentru completarea art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative?”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 17 februarie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Elena-Mădălina Ivănescu

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

